

BX1750

B6

1856

V.4

INSTITUTIONES THEOLOGICAE

AD USUM SEMINARIORUM.

TRACTATUS

DE ORDINE.

Ordo generatim relati onem inter plura significat. Hominibus applicatus, superiores et inferiores relationem inter se habentes designat; quandoque pro classe personarum in aliquo gradu constitutarum sumitur: sic dicitur ordo nobilis, ordo plebeius, ordo senatorius, ordo reli giosus et praesertim ordo ecclesiasticus vel clericalis. Denique sumitur pro actu quo aliquis in gradu ecclesiastico constitutur, et eo sensu rectius vocatur ordinatio. De Ordine eo sensu accepto nobis dicendum est. Definitur a S. Th. Suppl. q. 34, art. 2, post Magistrum Sententiarum: *Signaculum quoddam Ecclesiae, quo spiritualis potestas traditur ordinato.* Ab aliis vero definiri solet: *Sacramentum novae Legis, quo traditur spiritualis potestas, et confertur gratia ad munia ecclesiastica rite obeundi;* vel generalius, ut definitio cunctis ordinationis gradibus competat, definitur: *Ritus sacer, quo traditur potestas quasdam Ecclesiae functiones obeundi.*

Cum sacramentum istud per impositionem manuum conferatur, aliquoties dicitur *manuum impositio*, et apud Græcos *χειροτονία, manuum extensio, et χειροθεσία, manuum impositio.*

In eo Tractatu dicemus 1º de sacramento Ordinis existentia; 2º de variis ordinibus speciatim consideratis, ubi de materia et forma singulorum; 3º de eorum effectibus;

FONDO BIBLIOTECA PUBLICA
DEL ESTADO DE NUEVO LEON

4º de ministro; 5º de subjecto et dispositionibus ad Ordines suscipiendos requisitis; 6º de obligationibus per eos impositis; 7º de sacra hierarchia.

CAPUT PRIMUM.

DE SACRAMENTI ORDINIS EXISTENTIA.

Existentiam hujus sacramenti negant Lutherani et Calvinistæ aliaeque sectæ ex iis ortæ; solam populi electionem et deputationem necessariam esse volunt ad ministros verbi divini rite constituendos. Contra quos sit

PROPOSITIO.

Existit in Ecclesia proprie dictum Ordinis sacramentum.

Prob. Hæc propositio est de fide, probatur Scriptura sacra, Patrum testimoniis et præscriptione.

1º *Est de fide.* Ordo enim traditur in Decreto ad Armenos ut verum novæ Legis sacramentum, et in Concil. Trid., sess. 23, can. 3, his verbis definitur : « Si quis dixerit ordinem, sive sacram ordinationem, non esse vere et proprie sacramentum a Christo Domino institutum, vel esse figmentum quoddam humanum, excogitatum a viris rerum ecclesiasticarum imperitis, aut esse tantum ritum quemdam eligendi ministros verbi Dei et sacramentorum ; anathema sit. » Ergo 1º.

2º *Prob. Scriptura.* I Tim. IV, 4 : *Noli negligere gratiam quæ est in te, quæ data est tibi per prophetiam, cum impositione manuum presbyterii;* et II Tim. I, 6 : *Admoneo te ut resuscites gratiam Dei, quæ est in te per impositionem manuum mearum.*

Hæc verba de alio sacramento ab Ordine distincto, omnibus fatentibus, intelligi non possunt : atqui tamen verum exprimunt sacramentum ; in ritu enim quem exprimunt reperitur 1º signum sensibile, videlicet manuum impositio ; 2º promissio gratiæ, ut expresse dicitur ; et

3º eo ipso institutio Christi qui solus gratiam tali signo annectere potuit : ergo 2º.

3º *Prob. Patrum testimoniis.* S. Hieronymus, in Dialogo adversus Lucif., probat episcopos hæreticos, cum ad Ecclesiam catholicam redeunt, non magis iterum ordinandos esse quam laicos iterum baptizandos. « Si, inquit, in fide sua baptizato baptizans nocere non potuit, et in fide sua sacerdotem constitutum constitutus non inquinavit. »

Simili argumento utitur S. Aug. contra Parmenianum Donatistam, l. 2, cap. 13, n. 30 : « Ipsi explicent quomodo sacramentum baptizati non possit amitti, et sacramentum ordinati possit amitti... Si enim utrumque sacramentum est, quod nemo dubitat, cur illud non amittitur et istud amittitur ? Neutrū sacramento injuria facienda est. » Multa alia referri possent testimonia Patrum et conciliorum quæ ejusdem sunt roboris. Ergo 3º.

4º *Prob. præscriptione.* In omnibus enim ecclesiis Orientalibus sicut in Ecclesia Latina, creditur et semper creditum est Ordinem esse sacramentum, ut in toto historiæ ecclesiasticae decursu clare videtur ; nullum institutionis ejus assignari potest vestigium : ergo 4º, etc. ; aliunde, etc. Ergo.

Dices 1º : Non legitur Christum Apostolos suos ordinasse. Ergo.

R. Nego conseq. Nam 1º omnia quæ dixit et fecit Christus non scripta sunt, ut testatur B. Joannes, ad calcem Evangelii sui. 2º Christus, ut pote omnipotens, characterem et ordinationis gratiam Apostolis suis absque ritu externo conferre potuisse, et inde male concluderetur eum sacramentum Ordinis pro successoribus illorum non instituisse. Quærendum est igitur, non solum in Evangelio, sed in aliis Novi Testamenti libris et in traditione, an re ipsa Christus sacramentum Ordinis instituerit : porro et Scriptura et traditione ostendimus Christum sacramentum Ordinis, etc. Ergo.

Dices 2º : Manuum impositio erat cæmeronia ad ope-randa miracula usitata, ut patet ex his verbis : *Super ægros manus imponent, et bene habebunt,* Marc. XVI, 18 :

ergo non probat ordinationem verum esse sacramentum.

R. Dist. conseq. Non probat... seorsim sumpta, concum adjunctis considerata, nego *conseq.* Etenim omnis manuum impositio non est Ordinis sacramentum: id nemo iniciatur: sed ubi dat potestatem munia ecclesiastica obeundi, ut in textibus a nobis allatis, verum est sacramentum. Ergo.

Dices 3º: Gratia quam memorat Apostolus, ad discipulum suum scribens, est gratia gratis data, siquidem addit, *quæ data est tibi per prophetiam;* id est, ad prophetandum. Ergo.

R. Nego ant. Gratia enim quæ est in te, quæ data est tibi, quæ resuscitanda est, est necessario gratia gratum faciens: hæc quippe simpliciter dici non possent de gratia pure externa, v. g., de dono prophetandi quod habuit Balaam. Ergo.

Nihil vetat autem quin Timotheus gratias gratis datas, v. g., donum prophetiæ, simul cum gratia sacramentali Ordinis suscepit.

Cæterum, verba nobis objecta, *quæ data est tibi per prophetiam*, donum prophetiæ non significant, sed adimptionem quorundam sermonum quibus prænuntiatum fuerat, sive divinitus, ut probabilius, sive tantum humanitus, Timotheum ad officium episcopatus idoneum esse et sic ordinandum: quæ interpretatio sequentibus ad eumdem Timotheum verbis bene congruit: *Hoc præceptum commando tibi, fili Timothee, secundum præcedentes in te prophetias, ut milites in illis bonam militiam,* I Tim. 1, 18. Ergo.

Si B. Petrus vocet fideles *regale sacerdotium* (*I Epist.* 2, 9) et B. Joannes dicat eos effectos esse *regnum et sacerdotes* (*Apoc.* 1, 6), hæc verba sensu spirituali et figurativo sumenda esse constat e contextu et e sanctis Patribus qui iisdem saepè usi sunt verbis.

Nota. Concludendum est igitur sacramentum Ordinis existere in Ecclesia, non vero sequitur singulos ordinationis ritus veri sacramenti rationem habere: hoc expendumus infra.

CAPUT SECUNDUM.

DE VARIIS ORDINIBUS SPECIATIM CONSIDERATIS.

De fide est plures existere ordines in Ecclesia, sacram hierarchiam constituentes, scilicet episcopatum, presbyteratum et saltem diaconatum; quod Concil. Trid. sic definiit, sess. 23, can. 6: « Si quis dixerit in Ecclesia catholica non esse hierarchiam divina ordinatione institutam, quæ constat ex episcopis, presbyteris et ministris; anathema sit. »

Imo de fide est dari etiam ordines majores et ordines minores, ut definit idem Concil. can. 2: « Si quis dixerit, praeter sacerdotium, non esse in Ecclesia catholica alios ordines, et majores et minores, per quos, velut per gradus quosdam, in sacerdotium tendatur, anathema sit. »

Septem in Ecclesia Latina, ab altissima antiquitate, numerantur ordines, seu ministrorum classes, scilicet ostiarii, lectores, exorcistæ, acolythi, subdiaconi, diaconi et presbyteri, ut constat 1º ex epistola S. Cornelii papæ, anno 252, ad Fabianum Antiochenum scripta, in qua varios clericos Romæ existentes in initio schismatis Novatiani numerans, ait esse quadraginta et quatuor presbyteros, septem diaconos, septem subdiaconos, quadraginta et duos acolythos, quinquaginta et duos exorcistas, lectores et ostiarios, *Euseb. Hist. l. 1, cap. 43.* 2º Ex concilio Cart. IV, anno 398 celebrato, in quo, a canone 3 ad 9 inclusive, septem referuntur ordines et ritus eos conferendi. 3º Ex concilio Trid., sess. 23, cap. 2, dicente: « Non solum de sacerdotibus, sed et de diaconis sacrae Litteræ apertam mentionem faciunt, et quæ maxime in illorum ordinacione attendenda sunt, gravissimis verbis docent; et ab ipso Ecclesiæ initio sequentium ordinum nomina, atque uniuscujusque eorum propria ministeria, subdiaconi scilicet, acolythi, exorcistæ, lectoris et ostiarii, in usu fuisse cognoscuntur, quamvis non pari gradu. »